

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЗА МАТЕРІАЛАМИ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**25 ЖОВТНЯ 2024 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(25 жовтня 2024 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 3 від 31 жовтня 2024 року)

Рецензенти:

Потапчук Т. В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Сараєва І. В. – доктор філософії, завідувачка кафедри дошкільної і початкової освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Попова Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-стажист кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2024. 192 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У роботах розглянуто освітні технології підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі; використання освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; зарубіжний досвід створення і впровадження освітніх інновацій у систему дошкільної освіти.

Збірник адресовано науково-педагогічним та педагогічним працівникам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, молодим ученим, усім, хто цікавиться проблемами сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

V

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НАСТУПНОСТІ І ПЕРСПЕКТИВНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКАМИ ОСВІТИ

Ірина САРАЄВА

доктор філософії, завідувачка кафедри дошкільної і початкової освіти
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
м. Одеса (Україна)

ВИКОРИСТАННЯ АДАПТИВНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ ТА ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ

Специфічною особливістю сучасного етапу розвитку освіти є впровадження у традиційне навчання педагогічних інновацій, які створюють сприятливе середовище для розвитку повноцінно розвиненої особистості. У сучасній дидактиці існує велика кількість педагогічних інновацій, що враховують соціальний запит суспільства, такі як: технологія повного засвоєння знань (Дж. Блок, Л. Андерсон); інтерактивні технології навчання (О. Пометун, Л. Пироженко); технології особистісно-орієнтованого навчання (І. Бех, Г. Кравцова, Т. Матіс, Г. Цукерман, І. Якиманська); модульне навчання (В. Бондар, Л. Романішина, В. Зінкевичус, П. Стефаненко, І. Богданова) та інші. Адаптивна система навчання також набула певної популярності в Україні під час пандемії і надалі в умовах війни, завдяки переходу на дистанційний формат навчання.

Проблему адаптивного навчання як одного з перспективних напрямів в сучасній освіті розглядали як вітчизняні так і зарубіжні філософи, педагоги та психологи, зокрема: В. Бондар, П. Брусиловський, С. Гончаренко, В. Дем'яненко, П. Дурлач, І. Зязюн, В. Кремінь, Е. Лав'єрі, Р. Соттіларе.

Мета дослідження полягає у виявленні можливості поетапного впровадження адаптивних освітніх технологій для забезпечення наступності та безперервності між дошкільною та початковою ланками освіти.

В умовах переходу освіти в он-лайн, освітній процес потребував трансформації та вдосконалення, тому психологічні і педагогічні теорії стали підґрунтям для виникнення адаптивної системи навчання, яка спрямована на оптимальне досягнення освітніх цілей з урахуванням індивідуальних особливостей учнів.

Дослідники (О. Цветаєва, О. Знанецька) представляють адаптивне навчання у вигляді моделі, яка «пристосовується під здібності, знання, вміння та навіть настрої кожного учня»[Цветаєва, Знанецька, 2019: 170]. Застосовуючи адаптивну систему навчання в школі, вчитель має чітко розуміти, які завдання мають бути вирішені завдяки її використанню з урахуванням вікових особливостей учнів, можливості використання ІКТ.

Н. П'ятниця-Горпинченко, репрезентує наступні компоненти адаптивної навчальної системи, як-от: модуль збору даних (збір даних про індивідуально-типологічні особливості учнів, структуру та рівень початкової підготовки учнів, рівень розвитку здібностей учнів, статистику використання учнем навчального середовища тощо), модуль штучного інтелекту (система функцій комп'ютерних технологій, які в наближенні відтворюють людське мислення та навички, такі як проведення аналізу складних систем, надання обґрунтованих висновків, ведення осмисленого та зв'язного діалогу та інше), модуль підготовки до навчання (формується індивідуальні мотивації), модуль навчання (формується цілісний процес навчання), модуль контролю знань (відбувається ранжирування рекомендацій щодо будування траєкторії навчання)[П'ятниця-Горпинченко, 2022: 229].

Для початкової школи характерне опанування дитиною вміння вчитися та сформованість мотивації до подальшого навчання. Підлітки, в свою чергу, вчать спілкуватися, усвідомлювати наслідки своїх вчинків, проявляти себе не тільки в навчальній, а й в інших видах діяльності. Старші школярі, під час вибору профілю навчання, отримують можливість засвоїти програми професійної підготовки, що дозволяє їм у майбутньому визначитись з професійною діяльністю. Відповідно і завдання, які повинні реалізувати

педагоги в початковій школі будуть значно відрізнятись від завдань для старших школярів, а саме: забезпечення змістовною методичною підтримкою в рамках налагодження конструктивної взаємодії між вихователем закладу дошкільної освіти і вчителем початкової школи; забезпечення узгодженості та цільової єдності в розвитку дитини на етапах дошкільної та початкової освіти; оволодіння учнями початкової школи доступних для них способів та навичок навчальної діяльності; забезпечення послідовного збагачення та формування компетентностей дитини дошкільного та молодшого шкільного віку як результатів освіти; організація поєднання різних педагогічних систем і технологій навчання [Базовий компонент ДОО, 2021: 77].

З огляду на вищезазначені завдання, доходимо висновку, що в процесі адаптивного навчання вчитель початкової школи повинен залучати до навчального процесу всіх дітей, незалежно від їхніх здібностей та індивідуальних особливостей, розробити адаптивний контент і застосовувати в своїй роботі різні інструменти адаптивного навчання – технології, які взаємодіють з учнем в реальному часі та автоматично забезпечують індивідуальну підтримку кожного учня. Також зазначимо, що сучасні адаптивні системи реалізуються шляхом активного застосування під час уроків сучасних освітніх та інформаційно-комунікаційних технологій, які спрямовані на отримання дітьми нових знань, навичок, умінь, систематизації та узагальнення отриманої інформації, такі як: мобільне навчання, QR-коди, STEM-освіта, STEAM-освіта, сторітелінг, кейс-метод, кроссенс, фішбоун, WEB-квести, біодекватна технологія.

Отже, застосування адаптивних освітніх технологій в закладах освіти надасть можливість педагогам підтримати індивідуальну освітню траєкторію дитини і зможе стати потужним інструментом для забезпечення наступності і безперервності між дошкільною і початковою ланками освіти.

Література

1. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження/ Упоряд.: О. Косенчук, І. М. Новик, О. А. Венгловська, Л. В. Куземко. Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 240с.
2. П'ятниця-Горпинченко Н. *Концепція системи адаптивного навчання в сучасних умовах*. Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору 2022. Вип. 90. С. 229-236.
3. Цвєтаєва О., Знанецька О. *Адаптивне навчання в сучасній системі освіти*. Зб. наук. праць Педагогічні науки Дніпровського національного університету 2019. Вип. LXXXVII. С. 170-175.

Інноваційні технології в дошкільній педагогіці.....	139
Чекан О., А. Ільницька.	
Формування позитивного ставлення дітей дошкільного віку до закладів дошкільної освіти: виклики та підходи.....	142
Чекан О., В. Лендел.	
Інтеграція гендерних принципів в освіту: виклики та перспективи для закладів дошкільної освіти	147
Чекан О., В. Ларівон.	
Формування оцінно-контрольної діяльності у дітей дошкільного віку: сучасні виклики та педагогічні стратегії	150
Чекан О., Н. Панющик.	
Сюжетно-рольова гра як засіб формування ініціативності у старших дошкільників: теоретичні аспекти.....	152

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Граб. О.	
Використання технології scampet у процесі підготовки майбутніх вихователів..	157
Листопад Н.	
Формування професійної культури майбутнього педагога в умовах цифрового середовища закладу освіти.....	161
Mardarova I.	
Digital technologies in the educational process	166
Чекан О., Д. Сікора.	
Освітні технології у процесі викладання методик дошкільної освіти у навчанні дітей з вадами мовлення	171
Чекан О., А. Штраус.	
Медіасвіт і діти дошкільного віку: формування культури споживання інформації з раннього віку	175

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ У СИСТЕМУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Чекан О., О. Островка.	
Порівняльний аналіз зарубіжних інновацій у дошкільній сфері	179

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НАСТУПНОСТІ І ПЕРСПЕКТИВНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКАМИ ОСВІТИ

Сараєва І.	
Використання адаптивних освітніх технологій для забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою.....	183

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти, аспірантів, молодих учених**

25 жовтня 2024 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк.11,16

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,

Тел. (050) 433-67-93

email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

№4191 від 12.11.2011р.

